

[Lange.]

i Folketinget i nogen Grad har blandet disse to Ting sammen. Jeg synes, det vilde have været heldigt, om man havde kunnet bygge Skibshypotekklassen op paa solidarisk Forpligtelse mellem Laantagerne. Det er f. Eks. paa den Maade, man har bygget Hypotekforeningerne op; disse har ogsaa en Garantikapital, der er tegnet en Garantifond, men ikke desto mindre har man solidarisk Forpligtelse for deres Laantagere indbyrdes. Og ligesom jeg kan forstaa, at man, naar man ikke vil have hele Garantikapitalen indbetalt, og naar man ikke vil have solidarisk Forpligtelse mellem Laantagerne indbyrdes, i Folketinget har fremsat Krav om, at saa maatte Garanterne indbyrdes have solidarisk Ansvar, lige saa vel forstaaer jeg, at de, der har tegnet denne Garantifond, ikke kan gaa ind paa Tanken herom. Det vilde i Virkeligheden sige, at den, der tegnede sig for det allermindeste Garantibeløb, i hvert Fald teoretisk kom til at hæfte for hele Garantikapitalen. Derimod tror jeg, det havde været heldigt, om man kunde have bygget Skibshypotekklassen op paa en solidarisk Forpligtelse for Laantagerne, da dette ikke alene betyder en Sikkerhed for Kreditorerne og i dette Tilfælde tillige en Sikkerhed for Staten, som skal garantere for Kasseobligationerne, men ogsaa for Laantagerne indbyrdes, idet det yder Garanti for en forsigtig Udlaansvirksomhed. Hvis man gaar bort fra dette, betyder det efter min Mening en stor Risiko for Staten at gaa ind med en Garanti paa 20 Mill. Kr. overfor en Garantikapital paa 1 Mill. Kr. med kun 200 000 Kr. indbetalt, hvilket vil sige, at kun 1 pCt. af det Beløb, Staten garanterer for, er indbetalt.

Det er efterhaanden store Garantiforpligtelser, Staten paa den Maade gaar ind i. Selv om man har den allerstørste Sympati for selve Tanken, har man ikke Lov til at se bort fra de Forpligtelser, Staten paatager sig. Jeg tror, at en Oversigt over de Garantiforpligtelser, Staten paa forskellig Maade er inde i, vilde virke overraskende paa mange. Efter min Mening skulde Statens Garantiforpligtelse nærmest virke moralsk, til Støtte for Kasseobligationernes Kurs, og ikke indebære en stor Risiko; og er Grundlaget for en saadan Skibskreditforening forsvaret, kan dette ogsaa naas. Saa vidt jeg ved, har det solidariske Ansvar kun en Gang og langt tilbage i Tiden medført Tab for Kreditforeningernes Laantagere. Det er muligt, at den Opgave, man her har stillet sig, ikke kan løses paa Grundlag af en solidarisk Forpligtelse mellem Laantagerne,

det er muligt, at man fra Skibsfartens Sider ser med saa stor Frygt paa det solidariske Ansvar, at den Vej ikke er fremkommelig. Men jeg tror, at man fra mange Sider saa akkurat paa samme Maade paa det, da man i sin Tid skabte de første Kreditforeninger. Der var sikkert ogsaa mange, der den Gang havde den Opfattelse, at det var noget farligt, man gik ind i med den indbyrdes solidariske Forpligtelse mellem Laantagerne, men det er dog paa dette Grundlag, Kreditforeningerne er bygget op og har faaet den store Betydning for vort Land, som Tilfældet er.

Det hedder i Lovforslaget, at der maa ydes Laan paa indtil Halvdelen af Vurderingssummen. Vurderingsreglerne fremgaar derimod ikke af Forslaget, de findes vel i de ukendte Vedtægter. Men det er dog det afgørende, paa hvilket Grundlag disse Vurderinger finder Sted. Det maa vel være paa Grundlag af en Værdi, der skønnes under alle Forhold at være til Stede, at man kan indgaa paa at yde Laan paa indtil Halvdelen af Vurderingssummen. Det kan neppe være saaledes, at man i en Højkonjunkturperiode skal kunne laane indtil Halvdelen af Vurderingssummen. Hvis vore Kreditforeninger, der efter deres Statutter har Lov til at udlaane indtil 60 pCt. af Vurderingssummen, havde benyttet den Fremgangsmaade, at de under Landbrugets Højkonjunktur var gaaet op til den Grænse, vilde det sikkert i Øjeblikket have set vanskeligt ud for mange af vore Kreditforeninger. Og det samme maa være Tilfældet, naar det gælder Skibsfarten: at det maa være paa Grundlag af en Værdi, som man maa skønne under alle Forhold er til Stede, at man kan gaa til denne Laanegrænse. Men føres denne Sag ud i Livet paa en forstandig Maade, kan den ogsaa efter min Mening gennemføres paa et fuldt ud betryggende Grundlag og blive til Gavn for Skibsfarten, som jeg og mit Parti meget gerne vil støtte. Men hvis det skal lykkes, hvis det skal vise sig at være et rigtigt Forslag, man fører frem, bør dette Instituts Udlaan ikke være begrænset til 20 Mill. Kr. Jeg mener, at det, man her vedtager, skal være et Grundlag for en fremtidig Udvikling, og derfor gælder det om, at dette Grundlag er rigtigt, ikke alene for selve denne Skibshypotekkasse, men for Kreditforeninger og Hypotekforeninger i al Almindelighed af Hensyn til Landets Realkredit, saa at den Tillid til Kasseobligationer, som der med Rette er og altid har været her i Landet, kan opretholdes.

Man kan sige, at der gælder mange særlige Forhold for Skibsfarten, som ikke gælder